

Voor je ligt een nieuwe nieuwsbrief, voor leden en geïnteresseerden. In deze editie meer informatie over aanstaande beslissingen en evenementen voor gebruikers van draadloze productietechnologie.

We wensen je veel plezier met het lezen van deze nieuwsbrief!

Mobiel belangrijker dan microfoon?

Door de explosieve groei van mobiele telefoons lieten GSM-operators al vele jaren geleden hun oog vallen op een groot aantal frequenties om hun netwerken uit te rollen. Zendermicrofoons en in-ears in de UHF-band moesten wijken voor telecom (4G/5G). Maar zendermicrofoons zijn onmisbaar in de dagelijkse entertainmentwereld. Natuurlijk voor de bekende televisieshows en grote debatten, maar denk ook eens aan universiteiten, ziekenhuizen, conferentieoordnen, de kerk, de sportschool en natuurlijk het gebruik door bands. De inzet van de providers kan ertoe leiden dat concerten, musicals en evenementen in de toekomst niet meer door kunnen gaan met de huidige stand van de techniek.

De Nederlandse PMSE* vereniging bundelt al langere tijd de krachten, samen met gebruikers en fabrikanten. Door gezamenlijk op te trekken ontstaan er mogelijkheden om in gesprek te gaan met de overheid (Economische Zaken en Agentschap Telecom/RDI). Dit leidde al tot aanpassingen en verbeteringen, waardoor technische oplossingen mogelijk werden. De krachten van gebruikers moeten gebundeld worden. Er is hulp nodig om dit te realiseren.

Het vrijmaken van UHF banden voor gebruik van mobiel (4G/5G) heeft een aanzienlijke verandering gebracht in beschikbaarheid van frequenties en draadloze apparatuur. We hebben de draadloze microfoons echter wel nodig voor het maken van content. Als we programma's en concerten opnemen, zijn die draadloze microfoons en in-ears hard nodig. Technici, fabrikanten en beleidsmakers die werken met draadloze microfoons en in-ears maken zich dan ook zorgen over het toekomstig frequentiespectrum. Hoewel radio-spectrumbeheer overwegend een nationale bevoegdheid is, speelt

internationaal beleid een steeds belangrijkere rol bij de coördinatie en harmonisatie. Radiofrequenties kennen geen (lands) grenzen: het spectrum moet op EU-niveau en soms zelfs wereldniveau worden gecoördineerd om storingen te voorkomen en innovatieve diensten mogelijk te maken. Desalniettemin blijft de spectrumtoewijzing voor onze sector versnipperd en verschilt deze tussen verschillende landen. De internationale ontwikkelingen en de bijbehorende overleggen, zowel politiek als technisch moeten resulteren in een wereldwijde langetermijnstrategie voor het gebruik van de UHF-band. Op de World Radio Conference WRC-23, die gepland staat voor november 2023, zullen regeringen mogelijke veranderingen bespreken in de UHF-spectrumtoewijzing voor omroep en voor gebruik met draadloze PMSE*-apparaten zoals microfoons.

**PMSE staat voor:
Program Making and Special Events
en wordt als term internationaal gebruikt.*

**Hierover gaat het:
470-690 MHz in de UHF-band blijft
nodig voor zenders om voorstellingen of
programma's te kunnen maken !**

Op de hoogte blijven ?
Ben je geen lid van PMSE
maar wel geïnteresseerd
in de onderwerpen, stuur
dan je gegevens naar
info@pmse.nl

Ons werk steunen?
Word dan lid!
Kijk op www.pmse.nl

Hoogwaardig video of 5G ?

Variërend van draadloze camera's in eigen band naar verbindingen vanuit vliegtuigen, helikopters en vanaf motoren. M.b.t. 5G worden er onderzoeken gedaan maar er is nog steeds beperking voor live broadcast van deze technologie. Te denken valt aan beperkte upload capaciteit voor volwaardig video, de beperkte spectrum inefficiëntie, datareductie en de quality of service. 5G is niet overal een oplossing

Gebruikers van draadloze camera's en videolinks in de PMSE sector moeten toegang blijven behouden tot spectrum. Er is vraag naar blijvende toegang tot internationaal gebruikelijke banden die door middel van coördinatie met licentiehouders grote evenementen kunnen ondersteunen. Gezien de kosten van deze apparatuur zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden met Europees geharmoniseerd spectrum om de apparatuur ook in het buitenland te kunnen inzetten. Aan vergunninghouders met een jaarvergunning voor videofrequenties voor mobiele videoverbindingen wordt frequentieruimte op basis van LSA (License Shared Access) aangeboden. Dit LSA-boekings-systeem plaatst PMSE videogebruikers als zogenoemde co-primaire gebruikers naast andere gebruikers in deze band zoals Defensie, Justitie en Veiligheid en mobiele operators. Hierdoor ontstaat efficiënter gebruik van spectrum en ontstaan mogelijkheden om leegstaande gebieden tijdelijk te gebruiken voor evenementen. Uitbreiding van LSA naar andere vergunninghouders wordt gezien als mogelijkheid

Ook voor andere toepassingen zoals private 5G netwerken en dataverbindingen wil PMSE.nl een boekingssysteem. De overheid vindt dit op dit moment nog lastig uit te voeren, onder andere door de vereiste wetgeving m.b.t. de uitgifte van frequenties.

Oplossingen in 5G?

De eerste release van 5G voor audio en video is niet zonder meer inzetbaar. Het systeem schiet tekort op het gebied van synchronisatie en verbindingstragingen. In onze toepassing wordt er uitgegaan van een continue stroom informatiepakketten in een opstelling met meerdere gebruikers. Onze toepassingen vereisen een verbinding die 100% constant en betrouwbaar is. De huidige device-to-device apparatuur via 4G/5G wordt bij met name newsgathering (ENG) al ingezet. Vaak is hier sprake van een langere delay en reductie van het signaal. Om de vertraging kleiner te krijgen wordt onderzoek gedaan naar het gebruik van lokaal 5G 'bedrijfsnetwerk' in eigen of uitbesteed beheer. Ook de overheid onderzoekt technologische ontwikkelingen in de diverse sectoren zodat aan lange termijn behoeften kan worden voldaan.

Rene Stevens Nuestro hombre en España*

PMSE bestuurslid René Stevens gaat verhuizen naar Spanje, maar blijft digitaal mee vergaderen met het PMSE bestuur.

Rene werkte eind jaren 80 als H.F. ontwikkelaar bij HF Techniek. Daar ontwikkelde hij Radio Link verbindingen, zoals die door de landelijke en regionale omroepen gebruikt worden. In 2000 begon hij met het maken van betaalbare en toch hoogwaardige videoverbindingen en radioreportagesets. Zijn bedrijf HF Prints kon die kwaliteit wél leveren. Inmiddels heeft HF Prints radio apparatuur zoals reportagezenders, wandelzenders en diversity ontvangers ontwikkeld evenals videoapparatuur voor verbindingen.

Wij wensen Rene en zijn vrouw Els veel geluk in Spanje.

Het bestuur. www.PMSE.es

(*Onze man in Spanje)

PMSE Agenda: Events en beurzen

**Upcoming events:
Mogelijk wil je hier iets vermelden; mail dan de redactie:**
info@pmse.nl

15-18 SEPTEMBER 2023, RAI AMSTERDAM IBC2023

De IBC wordt georganiseerd door brancheorganisaties en biedt een volledig programma van baanbrekende presentaties, panelsessies, workshops, productdemo's en masterclasses over diverse technologie. Het evenement omvat niet alleen een tentoonstelling van wereldklasse, maar ook conferenties, discussies en technische papers. Het brengt duizenden mensen uit de wereldwijde media- en technologiegemeenschap samen om te leren, samen te werken en te netwerken. Toegang tot de beurs is bij tijdige aanmelding gratis. Meer info: <https://show.ibc.org>

PMSE.nl is op zondag 17 september aanwezig.

Media Park wordt gereguleerd gebied

Het Media Park in Hilversum is een frequentie-gereguleerd gebied. Het is daarom van groot belang dat frequenties van draadloze apparatuur op het Media Park gecoördineerd worden, om storingen tijdens programma's te voorkomen.

Sinds kort is op het Media Park in Hilversum sprake van frequentie-coördinatie. Elke dag staan hier meer dan 500 zenders aan. Gebruik je draadloze apparatuur op het Media Park, let dan even op. Vraag tijdig een beschikbare frequentie aan! Alle draadloze apparaten dienen voor gebruik te worden aangemeld via frequentieplanning@nepgroup.com om storingen te voorkomen.

DECT vindt je in de media, ziekenhuizen, bij scheidsrechters, conferentiesystemen maar ook telefonie, drones en andere toepassingen

Agentschap Telecom wordt Rijksinspectie Digitale Infrastructuur

Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI). Dat is sinds 1 januari 2023 de nieuwe naam van Agentschap Telecom. Een naam die beter past bij het veranderende takenpakket in deze snel digitaliserende samenleving.

De overheid ziet ook dat takenpakketten de laatste jaren groeien, met name op het gebied van digitale beschikbaarheid en veiligheid. Zo houden ze intensiever toezicht op telecom- en cybersecurity, op de digitale veiligheid van (slimme) apparaten. Hierbij past een nieuwe organisatiestructuur en een nieuwe naam: Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI). De nieuwe naam heeft ook gevolgen voor website en e-mailadressen. De website heeft de nieuwe URL www.rdi.nl en het algemene e-mailadres is vanaf nu info@rdi.nl.

Colofon Nieuwsbrief 2023-1

Uitgever:

Belangenvereniging PMSE.nl
Redactie: info@pmse.nl

Bestuur PMSE.nl:

Willem Westermann, Roland Mattijsen,
Vincent Laroo, Eric Pierens, Rene Stevens,
Sjoerd Wierda, Luc van den Berkmortel, Kees
Knepper (Hans Willem Geitz a.i.)

PMSE Technology Solutions: DECT Intercom

Door druk op de UHF-band worden er door gebruikers nieuwe oplossingen gezocht. Eén daarvan is DECT, dat in toenemende mate gebruikt wordt in veel missie-kritieke applicaties zoals draadloze intercom.

DECT-Intercom wordt gebruikt bij theaterproducties, televisieopnames, maar ook bijvoorbeeld bij conferentie-systemen, ziekenhuizen en scheidsrechters (de VAR). Basis van DECT is digitale telefonie met hoge kwaliteit. Bij intercom kan deze kwaliteit zorgen voor hoogwaardig contact tussen verschillende mensen, zoals de regie met floormanagers, een jury in autoraces en onderling contact bij wielervedstrijden. DECT werkt in Europa op een bandbreedte van 20 MHz (1880-1900 MHz) en heeft meerdere basisstations beschikbaar op een netwerk. DECT is officieel geen PMSE-band. DECT wordt ook gebruikt voor drones. Vaak stoort men elkaar niet, maar wat gebeurt er bij grote evenementen als vele toepassingen deze frequenties gaan gebruiken?